

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

2010/2307(INI)

10.2.2011

MIETINTÖLUONNOS

Nuoret liikkeellä -aloitteesta – puitteet Euroopan yleissivistävien ja ammatillisten koulutusjärjestelmien parantamiseksi (2010/2307(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Milan Zver

Valmistelija(t) (*):
Jutta Steinruck, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

(*) Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 50 artikla

PR_INI

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PERUSTELUT.....	8

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

Nuoret liikkeellä -aloitteesta – puitteet Euroopan yleissivistävien ja ammatillisten koulutusjärjestelmien parantamiseksi (2010/2307(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 15. syyskuuta 2010 annetun komission tiedonannon "Nuoret liikkeellä - Aloite nuorten potentiaalin vapauttamiseksi tavoitteena älykäs, kestävä ja osallistava kasvu Euroopan unionissa (KOM(2010)0477),
- ottaa huomioon 3. maaliskuuta 2010 annetun komission tiedonannon "Eurooppa 2020 - Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" (KOM(2010)2020),
- ottaa huomioon 18. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman aiheesta "EU:n nuorisostrategia – Satsataan nuorten vaikutusmahdollisuuksiin"¹,
- ottaa huomioon 27. marraskuuta 2009 tehdyn neuvoston päätöksen aktiivista kansalaisuutta edistävän vapaaehtoistyön Euroopan teemavuodesta²,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista (ET 2020)³,
- ottaa huomioon 11. toukokuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät koulutuksen sosiaalisesta ulottuvuudesta sekä elinikäistä oppimista tukevista taidoista ja aloitteesta "Uudet taidot uusia työpaikkoja varten"⁴,
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät⁵ uudesta työllisyys- ja kasvustrategiasta ja erityisesti sen osan, jossa vahvistetaan yleistavoitteet koulutustason parantamiseksi,
- ottaa huomioon alueiden komitean 28. tammikuuta 2011 antaman lausunnon "Nuoret liikkeellä -aloitteesta" (CdR 292/2010) ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitean XX maaliskuuta 2011 antaman lausunnon,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
- ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan lausunnon (A7-0000/2011),

A. ottaa huomioon, että Eurooppa 2020 -strategian mukaisesti nuorten tiedot ja taidot ovat

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0166.

² EUVL L 17, 22.1.2010, s. 43.

³ EUVL C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁴ EUVL C 135, 26.5.2010, s. 2 ja s. 8.

⁵ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

olennaisen tärkeitä älykästä, kestäväää ja osallistavaa kasvua koskevien tavoitteiden saavuttamisen kannalta,

- B. ottaa huomioon, että nuorilla on avainrooli EU:n viidessä yleistavoitteessa vuodeksi 2020, jotka ovat työllisyys, tutkimus ja innovointi, ilmastonmuutos ja energia, koulutus sekä köyhyyden vähentäminen,
- C. ottaa huomioon, että Nuoret liikkeellä -aloite vahvistaa EU:n nykyistä nuorisostrategiaa (KOM(2009)0200) tarjoamalla nuorille tietoja ja taitoja, joita he tarvitsevat päästäkseen työmarkkinoille,
- D. ottaa huomioon, että Nuoret liikkeellä -aloitteen, joka on yksi Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeista, tarkoituksena on parantaa Euroopan korkeakouluopetuksen houkuttelevuutta, kaikenlaisen koulutuksen kokonaislaatua sekä opiskelijoiden ja työntekijöiden liikkuvuutta hyödyntämällä paremmin EU:n nykyisiä ohjelmia,
- E. ottaa huomioon, että talouskriisin vuoksi jäsenvaltiot vähentävät investointeja koulutukseen, mikä vaikuttaa suoraan nuorten tulevaisuudennäkymiin, ja toisaalta Euroopan on halutun talouskasvun saavuttaakseen vastattava kasvavaan demografiseen haasteeseen,
- F. ottaa huomioon, että riittämättömästä koulutuksesta aiheutuvat taloudelliset kustannukset ovat huomattavasti korkeammat kuin talouskriisin kustannukset,
- G. ottaa huomioon, että koulutus on olennaisen tärkeää nuorten luovuuden ja innovatiivisuuden kehittämiseksi ja että koulutus antaa ihmisille välineet, joita he tarvitsevat kehittyäkseen älyllisesti ja sosiaalisesti,
- H. ottaa huomioon, että lukuisat tutkimukset osoittavat, että liikkuvuus myötävaikuttaa käsitykseen Euroopan kansalaisuudesta ja demokraattisiin prosesseihin osallistumiseen,
- I. ottaa huomioon, että Bolognan prosessi kohtasi ensimmäisen vuosikymmenen aikana monia vaikeuksia sen Euroopan korkeakouluopetusalan kehittämistä koskevien tavoitteiden täytäntöönpanossa,
- J. ottaa huomioon, että koulunkäynnin keskeyttämisen vähentäminen on olennaisen tärkeää sekä nuorten varjelemiseksi sosiaalisen syrjäytymisen riskiltä ja köyhyydeltä että heidän työmarkkinoille pääsynsä helpottamiseksi,
- K. ottaa huomioon, että kriisi korosti tarvetta uudistaa Euroopan taloutta ja yhteiskuntaa sekä laadukkaiden ammatillisen koulutuksen järjestelmien kehittämisen kiireellisyyttä kyseisten uudistuksen tueksi, jotta Eurooppa olisi paremmin varustautunut nykyisten ja tulevien haasteiden kohtaamiseen,
- L. ottaa huomioon, että vapaaehtoistyö on tärkeä tilaisuus hankkia uusia taitoja ja että sen avulla ihmisiä voidaan auttaa kehittämään sosiaalista vastuuntuntoa erityisesti vapaaehtoistyön Euroopan teemavuoden 2011 puitteissa,
- M. ottaa huomioon, että on ensiarvoisen tärkeää ottaa nuoret mukaan päätöksentekoon, jotta

heille voidaan tarjota kokemuksia asioihin vaikuttamisesta ja jotta voidaan varmistaa, että he tuovat aktiivisesti omia näkemyksiään mukaan nuorisostrategiaan,

Yleiset huomiot ja taloudellinen tuki

1. pitää Nuoret liikkeellä -aloitetta myönteisenä poliittisena aloitteena, joka voi antaa piristysruiskeen nykyisille koulutus-, liikkuvuus- ja nuoriso-ohjelmille sekä kannustaa jäsenvaltioita saavuttamaan Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet;
2. toteaa, että koulutukseen investoiminen on kiistatta olennaisen tärkeää kestäväen kasvun ja kehityksen kannalta ja että edes talouskriisin aikoina nuoriso- ja koulutustoimien rahoittamista ei pitäisi laskea nykyhetken kustannuseräksi vaan investoinniksi Euroopan tulevaisuuteen;
3. toteaa, että Nuoret liikkeellä -aloitteen onnistuminen riippuu pääasiassa siitä, miten jäsenvaltiot toteuttavat sen avaintoimet; kehottaa tämän vuoksi komissiota seuraamaan tarkasti ja analysoimaan aloitteen toteuttamisen keskeisiä osa-alueita, jotta jäsenvaltioita voidaan auttaa kyseisessä prosessissa;
4. kehottaa komissiota raportoimaan parlamentille säännöllisesti Nuoret liikkeellä -aloitteen avaintoimien tehokkuudesta;
5. kehottaa komissiota jatkamaan panostamista liikkuvuus- ja nuoriso-ohjelmiin, kuten elinikäisen oppimisen ohjelmiin (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), Marie Curie -ohjelmaan, Erasmus Mundus -ohjelmaan sekä nuorisotoimintaohjelmaan (Youth in Action);
6. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että investointeja koulutusjärjestelmiin lisätään kaikilla tasoilla, ja tukemaan taloudellisesti EU:n liikkuvuusohjelmien täytäntöönpanoa kansallisella tasolla;

Nuoret ja liikkuvuus

7. suosittelee, että EU:n toimielimet tehostavat jäsenneltyä vuoropuhelua nuorisojärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa nuoriin liittyvien prioriteettien ja toimien käsittelemiseksi;
8. katsoo, että koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseksi 10 prosenttiin – kuten Eurooppa 2020 -strategiassa on sovittu – on ryhdyttävä toimenpiteisiin varhaisessa vaiheessa; pitää myönteisenä komission ehdotusta neuvoston suositukseksi koulunkäynnin keskeyttävien määrän vähentämiseen tähtäävien jäsenvaltioiden toimien vahvistamisesta;
9. kehottaa suomaan erityistä huomioita ja tukea niille, joiden tilanne on huonoin, sekä niille aiemmin koulunkäynnin keskeyttäneille henkilöille, jotka hakevat "toista mahdollisuutta" koulutukseen;
10. kehottaa komissiota keräämään kansallisella ja alueellisella tasolla tietoja liikkuvuuden käytännön esteistä sekä toteuttamaan toimenpiteitä niiden poistamiseksi, jotta voidaan varmistaa korkealaatuinen liikkuvuus, jonka piiriin kaikki voivat päästä;
11. painottaa, että on tärkeää toteuttaa toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että opiskelijat ovat

liikkuvia, että he kuuluvat tehokkaan sosiaaliturva- ja terveydenhuoltojärjestelmän piiriin ja että heidän apurahansa voidaan siirtää täysimääräisesti ulkomaanoleskelun aikana;

12. katsoo, että vammaisille opiskelijoille sekä opiskelijoille, joilla on lapsia, olisi annettava lisätukea, jotta he voivat osallistua liikkuvuushankkeisiin;
13. korostaa epävirallisen koulutuksen, kuten kulttuurienvälisen oppimisen, merkitystä tärkeiden taitojen kehittämisessä;
14. muistuttaa jäsenvaltioita, että niiden olisi hyvä ottaa käyttöön vieraan kielen opiskelu varhaisessa vaiheessa (esikoulussa); korostaa, että vieraita kieliä osaamattomien ihmisten liikkuvuus ei ole mahdollista;
15. pitää myönteisinä Nuoret liikkeellä -aloitteen uusia avaintoimia, kuten yhtä keskitettyä liikkuvuusaiheista internetsivustoa, liikkuvuuskorttia sekä eurooppalaista osaamispassia, jotka kaikki parantavat jo ennestään olemassa olevia hyödyllisiä liikkuvuusvälineitä;

Euroopan korkeakouluopetus ja Bolognan prosessi

16. korostaa, että on tärkeää aloittaa uusi rakentavampi vuoropuhelu kaikkien Bolognan prosessin sidosryhmien kanssa, jotta voidaan tehdä tilannekatsaus prosessista saatuihin myönteisiin kokemuksiin sekä epäonnistumisiin ja parantaa sitä edelleen;
17. uskoo vahvasti, että yliopistojen itsenäinen asema on välttämättömyys, mutta painottaa samalla yliopistojen vastuuta yhteiskuntaa kohtaan;
18. tähdentää, että on tarpeen löytää tasapaino korkeakouluopetusjärjestelmien sekä talouden ja yleisesti ottaen yhteiskunnan tarpeiden välille sellaisten asianmukaisten opinto-ohjelmien avulla, joissa otetaan huomioon tulevaisuuden taidot ja työpaikat;
19. kehottaa kansallisia sekä alue- ja paikallisviranomaisia tukemaan ja tehostamaan yliopistojen ja yritysten välistä yhteistyötä;
20. kehottaa yliopistoja tuomaan ohjelmansa ja järjestelmänsä lähemmäs työmarkkinoiden erityistarpeita ja tutkimaan uusia yhteistyömenetelmiä yksityisten ja julkisten yhtiöiden kanssa;
21. ehdottaa, että komissio laatisi maailmanlaajuisen korkeakoululuokitusjärjestelmän sijasta eurooppalaisten yliopistojen opinto-ohjelmia koskevan, tietoon perustuvan järjestelmän, joka muun muassa antaisi yleisölle säännöllisesti tietoa kunkin ohjelman opiskelijoiden työllistyvyydestä;

Ammatillinen koulutus

22. kehottaa jäsenvaltioita uudenaikaistamaan ammatillista koulutusta ja parantamaan sen houkuttelevuutta ja laatua, jotta voidaan reagoida työmarkkinoiden muutoksiin, jotka edellyttävät vuoteen 2020 mennessä uusia tietoja ja taitoja sellaisten tutkintotodistusten pohjalta, jotka olisi tunnustettava vastavuoroisesti kaikissa jäsenvaltioissa;
23. korostaa, että on tärkeää tukea liikkuvuutta ammatillisen koulutuksen alalla tarjoamalla

ammattillisten oppilaitosten opiskelijoille tietoa, neuvontaa, opinto-ohjausta ja vastaanottojärjestelyjä heidän ollessaan ulkomailla;

24. korostaa vaikeuksia, joita ilmenee siirryttäessä ammatillisesta koulutuksesta korkeakouluopetukseen, ja korostaa, että oppilaitosten on pyrittävä tekemään siirtyminen helpommaksi;

Siirtyminen koulutuksesta työhön

25. korostaa voimakkaasti, että nuorten sujuva pääsy työmarkkinoille riippuu etupäässä ammatillisten oppilaitosten ja yliopistojen uudenaikaistamisesta siten, että varmistetaan, että niiden opinto-ohjelmat vastaavat työmarkkinoiden tarpeita;
26. tukee voimakkaasti EU:n tavoitetta siitä, että 40 prosenttia nuorista hankkisi korkea-asteen koulutuksen (eli korkeakoulu- tai ammatillisen tutkinnon);
27. korostaa sellaisten nuorille suunnattujen neuvontatapojen tärkeyttä, joilla heitä autetaan koulutus- ja ammattivalinnoissa aina alakoulusta lähtien korkea-asteen koulutukseen asti, jotta he olisivat paremmin valmistautuneita sujuvaan työelämään siirtymiseen;
28. kehottaa korkea-asteen oppilaitoksia sisällyttämään kaikkiin opinto-ohjelmiin korkealaatuisen harjoittelujakson, jotta nuoret voisivat kohdata jo ennalta työympäristön todelliset ja käytännön vaatimukset;
29. korostaa, että Nuoret liikkeellä -aloitteen lopullisena tavoitteena ei ole ainoastaan Euroopan koulutusjärjestelmien parantaminen sekä nuorten työllistettävyyden edistäminen, vaan myös sellaisen sosiaalisen ympäristön luominen, jossa jokainen nuori voi hyödyntää omaa potentiaaliaan ja toteuttaa pyrkimyksiään;

o

o o

30. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Nuoret liikkeellä -aloite on yksi seitsemästä lippulaivahankkeesta, jotka sisältyvät komission Eurooppa 2020 -strategiaan, jolla pyritään edistämään älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua. Nuoret liikkeellä -aloite muodostuu 28 avaintoimesta ja konkreettisesta toimenpiteestä, joilla pyritään lisäämään nuorten kouluttautumista liikkuvuuden avulla sekä helpottamaan nuorten siirtymistä koulutuksesta työmarkkinoille. Tämä on erityisen tärkeää, koska tällä hetkellä nuoria, jotka ovat yksi maailmanlaajuisesta rahoituskriisistä pahiten kärsineistä ihmisryhmistä ja jotka ovat samalla olleet vähiten syyäitä sen aiheutumiseen, on tuettava työmarkkinoille siirtymisessä, jotta voidaan turvata heidän tulevaisuutensa sekä lujittaa taloutta. Nuoret ovat huomispäivän päättäjiä, ja on elintärkeää, että he pystyvät nyt kehittämään sellaista pätevyyttä ja niitä taitoja ja tietoja, joiden avulla he voivat tulevina vuosina myötävaikuttaa aktiivisesti Euroopan unionin kasvuun ja kestävään tulevaisuuteen ja saavuttaa EU:n kasvustrategiassa asetetut tavoitteet.

Nuoret liikkeellä -aloitteen tavoitteena on saavuttaa Eurooppa 2020 -strategian yleistavoitteet, jotka koskevat koulunkäynnin varhaisessa vaiheessa lopettavien nuorten osuuden vähentämistä 15:stä kymmeneen prosenttiin ja korkea-asteen koulutuksen hankkineiden osuuden nostamista 31:stä 40 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Koulunkäynnin lopettaminen varhaisessa vaiheessa aiheuttaa riskin nuorten jäämisestä työttömiksi ja elämisestä köyhydessä, mistä aiheutuu kalliita sosiaalisia ja taloudellisia kustannuksia. Nykyisin EU:n 18–24-vuotiaista 14,4 prosentilla on ylempää keskiasteen koulutusta alempi koulutus eivätkä he ole myöskään mukana muussa koulutuksessa. Lisäksi noin 21 prosenttia EU:n nuorista on työttöminä.

Nuoret liikkeellä -aloite keskittyy oppimisen liikkuvuuteen, mutta on myös olennaisen tärkeää varmistaa, että nuorten saama koulutus vastaa työmarkkinoiden tarpeita ja varustaa heidät sellaisilla taidoilla ja tiedoilla, joita he tarvitsevat tulevaisuudessa. Arvioidaan, että vuonna 2020 työpaikoista 35 prosentissa tarvitaan korkea pätevyystasoa (kun vastaava luku nyt on 29 prosenttia), mikä vastaa 15 miljoonaa työpaikkaa enemmän. Aloitteella pyritään lisäämään nuorten liikkuvuutta pyrkimällä varmistamaan, että kaikilla EU:n nuorilla on vuoteen 2020 mennessä mahdollisuus opiskella ulkomailla. Liikkuvuus on tärkeää muihin kulttuureihin tutustumiseksi sekä oman kulttuurin ymmärtämiseksi paremmin. Alle kolmanneksella EU:n väestöstä on korkeakoulututkinto, kun taas Yhdysvalloissa sellainen on yli 40 prosentilla ja Japanissa yli 50 prosentilla väestöstä. Näin ollen Euroopan on nostettava korkeakoulututkinnon suorittaneiden määrää, jotta se voi parantaa kilpailukykyään yhä globaalistuvammassa taloudessa.

Kyseisellä strategialla pyritään lisäämään kaikkien, eikä ainoastaan korkea-asteen opintoja suorittavien, nuorten liikkuvuutta. Korkeatasoinen ammatillinen koulutus, johon EU keskittyy Kööpenhaminan prosessissa vuonna 2002, on avainasemassa nykypäivän muuttuvien työmarkkinoiden tarpeisiin vastaamisessa. Nuoret liikkeellä -aloite parantaa ammatillisen koulutuksen piirissä olevien nuorten oppimisen liikkuvuutta, mikä puolestaan auttaa vähentämään työttömyyttä.

EU:n jäsenvaltiot ovat sopiessaan Eurooppa 2020 -strategiasta jo osoittaneet halukkuutensa tehdä yhteistyötä älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun aikaansaamiseksi. On olennaisen tärkeää, että ne jatkavat tätä sitoutumista sen varmistamiseksi, että Euroopan nuoret eivät jää

vaille itsensä kehittämisen mahdollisuuksia ja että he voivat myötävaikuttaa Euroopan unionin tulevan vaurauden vahvistamiseen.

Tässä mietinnössä keskitytään pääasiassa Nuoret liikkeellä -aloitteen koulutuksellisiin näkökohtiin. Aloitteella pyritään vähentämään koulunkäynnin keskeyttämistä, kasvattamaan korkea-asteen koulutuksen hankkineiden kansalaisten määrää, parantamaan ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta ja edistämään epävirallisen ja vapaamuotoisen koulutuksen tunnustamista. Nuoret liikkeellä -aloite on nuoria koskeva poliittinen erityisstrategia jo olemassa olevien ohjelmien tehostamiseksi sekä sellaisten uusien avaintoimien toteuttamiseksi tulevina vuosina, jotka täydentävät nykyisiä rakenteita ja perustuvat nykyisen strategiakehyksen menestykseen.

Yleiset huomiot

Tällä hetkellä Nuoret liikkeellä -aloitteelle ei ole myönnetty erillisiä talousarviovaroja. Jotta tämä uusi strategia ei jäisi pelkäksi käsitteeksi, on erittäin tärkeää, että **jäsenvaltiot sitoutuvat** siihen mitä tulee sekä rahalliseen tukeen että sen täytäntöönpanoon kussakin maassa ja että sitä varten hyväksytään **EU:ssa oma talousarviovarat**. Jäsenvaltioiden olisi nähtävä tämä asia **pitkän aikavälin investointina**, joka ei kohdistu ainoastaan nuorten koulutukseen, vaan myös kunkin yksittäisen jäsenvaltion ja koko EU:n tulevaan vaurauteen. On hyvin tärkeää, että Nuoret liikkeellä -aloite kytketään erottamattomasti kokonaisvaltaiseen kasvustrategiaan riittävien varojen hankkimiseksi ja poliittisen sitoutumisen aikaansaamiseksi. Nuoret liikkeellä -aloitteelle myönnettävän rahoituksen lisäksi on olennaisen tärkeää, että **nykyisille ohjelmille**, kuten Erasmuselle, Leonardo da Vincille, Comeniukselle, Grundtvigille, nuorisotoimintaohjelmalle (Youth in Action) ja Marie Curie -ohjelmalle myönnetään edelleenkin rahoitusta ja annetaan poliittista tukea. Näillä ohjelmilla on jo saatu aikaan tuntuvia tuloksia, ja on ensiarvoisen tärkeää, että ne voivat jatkossakin kantaa hedelmää.

Koska nuoret ovat asianosaisia sekä asiantuntijoita heitä koskevissa kysymyksissä, heidän on voitava osallistua koko Nuoret liikkeellä -aloitteen prosessiin ja antaa panoksensa **jäsenneltyyn vuoropuheluun** EU:n kanssa, mikä puolestaan auttaa edistämään aktiivista kansalaisuutta. Tämä pitää sisällään kuulemisprosesseja, strategian sekä siihen liittyvien ohjelmien täytäntöönpanon, strategian tehokkuuden arvioinnin sekä ehdotuksia sen kehittämiseksi tulevaisuudessa. Lisäksi kansalaisyhteiskunnalla on ollut – ja on jatkossakin – keskeinen rooli nuorisoasioissa EU:ssa, ja unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä alan järjestöjen kanssa niiden tietojen ja kokemusten hyödyntämiseksi sekä sen varmistamiseksi, että jo tehtyjä ponnistuksia ei turhaan toisteta.

Liikkuvuus

Vaikka nuorten liikkuvuuden edistämistä Nuoret liikkeellä -aloitteen muodossa on syytä pitää myönteisenä, on tunnustettava, että **liikkuvuuden käytännön esteiden poistaminen** on ensiarvoisen tärkeää, kuten nuorten oppimiseen liittyvää liikkuvuutta koskevassa vihreässä kirjassa todetaan. Tässä on kyse viisumiongelmista, eri kielillä olevista lääkärintodistuksista, apurahojen siirrettävyyteen ulkomaille lähdetessä liittyvistä ongelmista sekä siitä, että ylimääräinen rahallinen tuki saattaa olla välttämätöntä siirryttäessä korkeiden kustannusten maihin, kuten esimerkiksi Ruotsiin tai Tanskaan. **Ulkomailla vietetyn ajan ja muissa EU:n**

jäsenvaltioissa hankittujen pätevyyksien tunnustamista olisi edistettävä edelleen. Lisäksi on tarpeen ottaa huomioon, että **vammaiset** kohtaavat vielä enemmän liikkuvuuden esteitä kuin ei-vammaiset ja että on tarpeen ottaa käyttöön uusia mekanismeja sen varmistamiseksi, että vammaisille suodaan samat mahdollisuudet kuin millekin. **Lisäksi perheellisille opiskelijoille** (esimerkiksi niille, joilla on lapsia) pitäisi suoda lisätukea niiden erityisten haasteiden voittamiseksi, joita he kohtaavat koulutukselliseen liikkuvuuteen osallistuessaan.

Vaikka opiskelijoiden liikkuvuudella voi olla monia myönteisiä vaikutuksia siihen osallistuville, on kuitenkin myös havaittu, että jos se järjestetään huonosti, siitä voi jopa olla haittaa (esimerkiksi kielteiset kokemukset uudesta kulttuurista, yksinäisyyden tunteet ja koti-ikävä). **Laadukas liikkuvuus** on näin ollen avainasemassa ja se on taattava liikkuvuuteen osallistuville nuorille. Nuoret liikkeellä -aloite keskittyy pääasiassa korkea-asteen koulutuksen piirissä olevien nuorten liikkuvuuteen, mutta **keskiasteen koulutuksen piirissä olevien opiskelijoiden liikkuvuuden** aikaansaamaa lisäarvoa on myös syytä korostaa, ja sellaisia ohjelmia kuin Comenius olisi edistettävä tehokkaammin jäsenvaltioissa sekä nuorten ja heidän vanhempiansa keskuudessa. Unkari aikoo kiinnittää puheenjohtajakaudellaan huomiota liikkuvuuteen, ja tätä tilaisuutta olisi tarpeen hyödyntää aiheen tuomiseksi keskustelussa etualalle.

Epävirallinen koulutus ja nuorten osallistuminen

Nuorisotyöttömyys on tällä hetkellä maailmanlaajuisestikin vakava ongelma, joka on pyrittävä kaikin keinoin ratkaisemaan, ja on muistettava, että liikkuvuudessa on kyse muustakin kuin vain työmarkkinoille siirtymisestä. Se on niin ikään erittäin tärkeää **epävirallisen koulutuksen** kannalta, joka puolestaan auttaa nuoria kehittämään avaintaitojaan. Laadukas liikkuvuus on keskeinen tekijä tähdätessä nuorten **kulttuurienväliseen oppimiseen, henkilökohtaisen kehitykseen ja monikielisyyteen**, ja Nuoret liikkeellä -aloitteen pitäisi varmistaa, että näille näkökohdille suodaan asianmukaista huomiota ja tukea. **Kielten oppiminen** varsinkin elämän alkuvaiheessa on valtavan tärkeä osatekijä menestyksekkäässä liikkuvuudessa sekä muiden tärkeiden taitojen ja pätevyyksien onnistuneessa kehittämisessä.

Nuoret liikkeellä -aloitteessa painotetaan työllisyyttä päätarkoituksena, ja työllisyys onkin koulutukseen kytköksissä oleva ongelma, mutta se liittyy niin ikään **nuorten osallistumiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen**. Puheenjohtajavaltio Belgia otti varsin selkeästi kantaa nuorten työpanoksen ja epävirallisen koulutuksen arvoon, ja on olennaisen tärkeää, että Nuoret liikkeellä -aloitteella tuetaan jatkossakin kumpaakin näistä näkökohdista. Lisäksi nuorten aktiivinen osallistuminen lisää mahdollisuuksia liikkuvuuteen ja **demokraattisiin prosesseihin osallistumiseen**. On syytä panna merkille, että nuorten äänestysprosentti Euroopan parlamentin viime vaaleissa oli kaksi kertaa korkeampi niiden nuorten tapauksessa, jotka olivat suorittaneet Erasmus-vaihdon, kuin niiden tapauksessa, jotka eivät olleet sitä suorittaneet. Näin ollen nykyisissä ohjelmissa olisi edelleen keskityttävä **aktiiviseen kansalaisuuteen ja avaintaitojen kehittämiseen, epäviralliseen koulutukseen sekä eurooppalaisen kansalaisyhteiskunnan edistämiseen**.

Koulunkäynnin keskeyttäminen

Nuoret liikkeellä -aloitteella pyritään saavuttamaan yleistavoite, joka koskee koulunkäynnin

varhaisessa vaiheessa lopettavien nuorten osuuden vähentämistä 15 prosentista kymmeneen prosenttiin. Tämä on myönteinen askel, mutta on niin ikään tärkeää tarjota sellaisille ihmisille, jotka ovat lopettaneet koulunkäynnin varhaisessa vaiheessa, mahdollisuuksia **palata koulutukseen myöhemmässä vaiheessa elämäänsä**, jotta voidaan varmistaa, että kansalaisilla on tulevaisuudessakin mahdollisuuksia sosiaaliseen liikkuvuuteen.

Korkeakouluopetus ja Bolognan prosessi

Siitä huolimatta, että Bolognan prosessin kehittämisessä ja täytäntöönpanossa on tehty joitakin virheitä (joista on opittu paljon), se on ollut viime kädessä myönteinen prosessi nuorten ja heidän koulutustarpeidensa kannalta, ja sitä on tarpeen toteuttaa tulevaisuudessakin. Työmarkkinat ovat muuttuneet merkittävästi aivan viime vuosina, ja siksi on hyvin tärkeää, että koulutusjärjestelmät vastaavat työmarkkinoiden tarpeisiin ja ottavat huomioon niiden vaatimukset. On tarpeen edistää **laajempaa ja korkealaatuista yhteistyötä korkea-asteen oppilaitosten ja yritysmaailman välillä**, jotta voidaan varmistaa, että nuorten saama koulutus antaa heille niitä tietoja, taitoja, pätevyys- ja kokemuksia, joita he tarvitsevat löytääkseen työpaikan. Lisäksi aivan liian suuri osa korkeakouluopetuksesta perustuu nykyisin teoreettiseen tietoon. Vaikka teoreettinen tieto itsessään onkin olennaisen tärkeää, nuorten on kuitenkin saatava myös **käytännöllisempää tietoa ja kokemuksia pakollisten korkealaatuisten harjoittelujaksojen kautta** (niillä pitäisi olla vankka oikeudellinen asema ja niiden olisi oltava palkallisia, jotta voidaan varmistaa kaikista sosioekonomisista ryhmistä lähtöisin olevien nuorten osallistuminen, eivätkä ne saisi korvata pysyviä työpaikkoja). Lisäksi **yrittäjyyttä** olisi kannustettava ja tuettava painokkaammin **korkeakouluopetuksessa**.

Ammatillinen koulutus

Työmarkkinoiden tarpeet eivät ole relevantteja ainoastaan yliopistotutkinnon suorittaneiden nuorten kannalta, vaan on olennaisen tärkeää, että myös ammatillinen koulutus tunnustetaan tärkeäksi tekijäksi menestyksekkäässä siirtymisessä koulutuksesta työelämään ja että **kaikkien nuorten liikkuvuutta edistetään**. Ammatillinen koulutus jää usein vaille riittävää huomiota, ja sen **arvostuksen ja sille annettavan tunnustuksen lisäämiseksi** olisi toteutettava toimenpiteitä, jotta useampia nuoria voidaan kannustaa hakeutumaan sen piiriin. Myös ulkomailla opiskelevia ammatillisten oppilaitosten opiskelijoita varten olisi oltava tarjolla asianmukaisia tukijärjestelyjä, ja **Leonardo da Vinci** -ohjelmaa olisi edistettävä laajemmalti sen näkyvyyden parantamiseksi ja siihen osallistumisen lisäämiseksi.

Ihmisten yhteiskunnalliseen toimintaan osallistumisen ja heidän koulutustasonsa välillä vallitsee vahva yhteys. Aivan liian usein yliopisto-opiskelijat hallitsevat **poliittista osallistumista ja aktiivista kansalaisuutta** muihin nuoriin verrattuna. Ammatillisen koulutuksen edistäminen ja sen tunnustuksen lisääminen auttaisivat näin ollen varmistamaan, että nuorten laajemmalle kirjolle, jossa olisi edustettuina erilaisista lähtökohdista tulevia ja erilaisia kokemuksia omaavia nuoria, voidaan suoda aktiiviseksi kansalaiseksi tulemiseen tarvittavaa itseluottamusta ja tarvittavia taitoja, jotta he voivat kiinnostua heidän elämäänsä vaikuttavista poliittisista kysymyksistä.

Johtopäätös

Lopuksi koulutuksellisen liikkuvuuden tärkeimmät tekijät ovat korkean laadun varmistaminen ja liikkuvuuden saattaminen kaikkien nuorten ulottuville. EU:n olisi siksi kehotettava yhä useampia jäsenvaltioita allekirjoittamaan liikkuvuutta koskeva eurooppalainen laatuperuskirja.